

Biuletyn Informacyjny **TECHNIKA i USC**

ISSN 1425-2872

Nr 4 (17)

IV kwartał 1998

cena 9 zł

Wydawca: PTH „TECHNIKA” sp. z o.o. 44-102 GLIWICE, ul. Toszecka 2, tel./fax (0-32) 231-97-03, 231-85-81

- *Zmiany w prawie o a.s.c. oraz w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym*
- *Rozmowa z mgr Urszulą Olszewską - kier. USC w m. st. Warszawie*

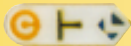

PTH „TECHNIKA” sp. z o.o.

44-102 Gliwice, ul. Toszecka 2, tel./fax (032) 231-97-03, 231-85-81

**SZYLDY, TABLICE, TABLICZKI, ZNACZKI
FIRMOWE, TABLICZKI ZNAMIONOWE,
IDENTYFIKATORY, BRELOCZKI, UPOMINKKI**

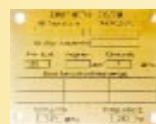
JORDAN

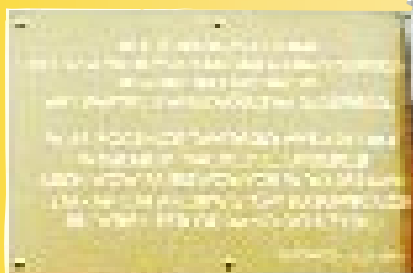
CLUB

HENRYK SIEMERADZKI
"Sprzedawca wazonów"

odpowiedź 1921
SLEDGERS
fabrique en France

OGÓLNOPOLSKI
BIULETYN INFORMACYJNY
DLA URZĘDÓW STANU
CYWILNEGO

NR 4 (17)
IV kwartał 1998 r.

ADRES REDAKCJI:

ul. Toszecka 2
44-102 Gliwice
tel./fax (0-32) 231-97-03, 231-85-81
e-mail: pth@technika.gliwice.pl

REDAKTOR NACZELNY:

Władysław PENAR

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Wiesława Ogulewicz
e-mail: biuletyn@technika.gliwice.pl
Małgorzata Korzeniowska
Witold Lewicki - ZG SUSC

SKŁAD KOMPUTEROWY:

Andrzej Dębicki

DRUK:

Drukarnia „FLOREK”
ul. Floriańska 51 a
44-100 Gliwice
Nakład 2200 egz.
Niniejszy numer zamknięto
30 listopada 1998 r.

WYDAWCA I KOLPORTER:

Przedsiębiorstwo Techniczno-
Handlowe TECHNIKA sp. z o.o.
ul. Toszecka 2, 44-102 Gliwice
tel./fax (0-32) 231-97-03, 231-85-81

Cena 1 egzemplarza kwartalnika
„TECHNIKA i USC” wynosi w 1998r.
i 1999r. 9,00 zł. PTH TECHNIKA
prowadzi sprzedaż biuletynu na zasa-
dzie prenumeraty rocznej. Cena rocz-
nej prenumeraty wynosi 36,00 zł.

Prenumerata przyjmowana jest na
podstawie wpłaty dokonanej na kon-
to **PTH TECHNIKA sp. z o.o.,**
ul. Toszecka 2, 44-102 Gliwice,
w PKO I Oddział Gliwice, nr konta:
10202401-234102-270-1, z zaznacze-
niem liczby egzemplarzy. Należy rów-
nież podać dokładny adres odbiorcy
biuletynu.

Na pierwszej stronie okładki:
Siedziba USC w Warszawie

W numerze:

<i>Rozmowa z mgr Urszulą Olszewską, kier. USC w m. st. Warszawie</i>	
TO JEST TO	4
<i>Blżej SUSC</i>	
POLSKIE USC JUŻ W EUROPIE	6
KONFERENCJA W SPALE	7
<i>Rozmowa z ks. bp. Tadeuszem Pieronkiem</i>	
OBOWIAZEK WSPÓŁPRACY DLA DOBRA CZŁOWIEKA	7
<i>mgr Irena Barzyk</i>	
ZMIANY W OBOWIAZUJĄCYM PRAWIE	9
AKTY STANU CYWILNEGO W DANII	11
<i>mgr Krystyna Gładych</i>	
ZMIANY W KODEKSIE RODZINNYM I OPIEKUŃCZYM ORAZ PRAWIE O AKTACH STANU CYWILNEGO	13
<i>mgr Krystyna Gładych</i>	
DOKUMENTY STWIERDZAJĄCE MOŻNOŚĆ ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA W G PRAWA OJCZYSTEGO	20
GALERIA USC - WARSZAWA	23

*Mija kolejny rok istnienia naszego biuletynu, który - wydaje się - wytrzy-
muje próbę czasu. W bieżącym roku zwiększyła się liczba prenumeratorów,
dzięki czemu możemy utrzymać cenę przyszłorocznej prenumeraty na niezmie-
nionym poziomie 36 zł.*

*Z niniejszym numerem biuletynu przesyłamy blankiet na przyszłoroczną pre-
numeratę oraz fakturę. W przypadku rezygnacji z dalszej prenumeraty prosimy
o zwrot faktury w terminie jednego miesiąca.*

*Jesteśmy bezpośrednio po wejściu w życie ustaw okołokonkordatowych
i Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26
października w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu
cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, prze-
chowywania i zabezpieczania oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpis-
sów, zaświadczeń i protokołów.*

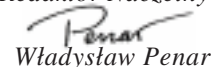
*Zmiany wprowadzone ustawami omawia Pani mgr Krystyna Gładych
w artykule na str. 13. W następnym, przyszłorocznym już numerze, omówi
ww. Rozporządzenie.*

*Na konferencji zorganizowanej przez ZG SUSC w Spale mieliśmy przyjem-
ność rozmowy z ks. bp. Tadeuszem Pieronkiem o praktycznym rozwiązaniu
relacji Kościoła katolickiego - urzędy stanu cywilnego w aspekcie rejestracji
małżeństw kanonicznych ze skutkami cywilnoprawnymi. Treść tej rozmowy
zamieszczona jest na str. 6.*

*Przewidywano, że pierwsze śluby „konkordatowe” udzielane będą w okre-
sie świąt Bożego Narodzenia. Rzeczywistość wyprzedziła te plany - pierw-
sze akty małżeństwa w oparciu o zaświadczenia stwierdzające zawarcie
małżeństwa w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opie-
kuńczego sporządzano w urzędach stanu cywilnego już w 4. tygodniu
listopada!*

Życzę wszystkim Czytelnikom wesołych świąt i pomyślności w 1999 roku.

Redaktor Naczelny

Władysław Penar

POZNAJMY SIĘ

TO JEST TO

Rozmowa z mgr Urszulą Olszewską, kierownikiem USC w m.st. Warszawie

Redakcja: *Na początku, tradycyjnie już, zapytamy Panią o drogę do urzędu stanu cywilnego.*

Urszula Olszewska: Przez 22 lata z mężem Januszem i moimi córkami Agatą i Kasią mieszkałam w Inowrocławiu.

Pierwszy mój zawód to technik telekomunikacji ze specjalnością teletransmisja. Wykonywałam go przez kilka lat, ale wciąż czułam, wiedziałam, że to nie jest to, co powinnam w życiu robić. Ja - humanistka z krwi i kości dusiłam się wśród urzędzeń teletransmisyjnych. Z pewną zazdrością patrzyłam na moich kolegów, którzy czuli się w tej pracy jak „ryby w wodzie”. Mnie ona nie dawała satysfakcji, choć tamte lata wspominałam z łezką w oku, bo miałam tam wielu przyjaciół, z którymi zresztą do dziś utrzymuję kontakty. Bardzo mi ich wspominam i myślę, że oni mnie także.

Ktoregoś jednak dnia po prostu poszłam do Prezydenta Inowrocławia i przedstawiłam swój problem. Myślę, że byłam dość przekonująca, bo w krótkim czasie stałam się urzędnikiem. No, nie tak zaraz, bo musiałam przejść aplikację administracyjną, która wówczas była wymagana. A muszę powiedzieć, że w województwie bydgoskim była ona bardzo solidnie przeprowadzana.

Po kilku latach praktycznej pracy popartej ukończonymi studiami mogę dziś powiedzieć, co czynię z ogromną satysfakcją, że „to jest to”. Tak, dziś nie wyobrażam sobie pracy bez kontaktu z ludźmi, ich problemami. Największą satysfakcję sprawia mi możliwość rozwiązywania ludzkich problemów, a na tym przecież nasza praca polega. Mało, z pewnym niepokojem stwierdzam, że nie wyobrażam siebie w żadnej

innej pracy niż w urzędzie stanu cywilnego. A pracę w USC rozpoczęłam właśnie w Inowrocławiu. To tam dzięki bardzo serdecznej, koleżeńskiej pomocy Pani Jadzi Słowińskiej - dziś kierownika tamtejszego USC - poznałam tę problematykę. To Ona właśnie wprowadzała mnie w tajniki tej dziedziny. A była dobrym i cierpliwym nauczycielem. Także inne Koleżanki, które pracowały wówczas w USC w Inowrocławiu bardzo mi pomogąły.

Dzisiaj tą drogą jeszcze raz i Pani Jadzi Słowińskiej i pozostałym Koleżankom dziękuję za wszystko.

W roku 1992 w związku ze służbowym przeniesieniem mego męża przeprowadziliśmy się do Warszawy. Po krótkim okresie pracy w Departamencie Spraw Obywatelskich MSW, w roku 1993 znalazłam się znów w urzędzie stanu cywilnego. Bardzo mi na tym zależało i dzięki pomocy Pani mgr Alicji Czajkowskiej udało mi się zrealizować moje marzenia.

Wówczas kierownikiem warszawskiego USC był Pan mgr Kazimierz Kotlarski, a ja zostałam jednym z zastępców. Kiedy w roku 1997 mój nieodżałowany Szef odszedł na emeryturę zostałam Jego następcą. Funkcję tę pełnię od 21 maja 1997 r., kiedy to Rada Gminy Warszawa-Centrum powołała mnie na to stanowisko.

Może zbyt dużo mówię o sobie, ale chciałam podzielić się z Państwem moją radością i satysfakcją wynikającą nie stąd, że jestem kierownikiem - to mniej dla mnie ważne, to tylko trudna funkcja jaką dziś pełnię i nie znaczy to jak wiemy, że zawsze tak będzie - celem moim było pokazanie, jak stałam się urzędnikiem stanu cywilnego. Mogę powiedzieć, że dziś czuję się może nie jak ryba ale jak „rybka w wodzie”.

Mam bowiem świadomość, o czym prawie każdego dnia mam okazję się przekonać, że wciąż spotykam się z problemami, nad którymi muszę się zastanowić, które muszę przemyśleć, często przekonsultować z osobami, które mają większe ode mnie doświadczenie. A takich wokół mnie nie brakuje. To przede wszystkim wspomniana już Pani mgr Alicja Czajkowska, która zawsze służy mi pomocą, radą - nie tylko w sprawach merytorycznych. To także Pani Krystyna Gładych z MSWiA oraz moi zastępcy - Koleżanki i Koledzy, którzy są świetnymi fachowcami, wielu z większym od mojego doświadczeniem. Także kiedy muszę rozwiązywać problemy innej natury proszę Ich o pomoc i zawsze spotykam się z sympatią, przychylnością i dobrą radą. Bardzo mi to pomaga w pracy i za to Im wszystkim dziękuję.

Red.: *Proszę nam przybliżyć strukturę organizacyjną Urzędu Stanu Cywilnego w m.st. Warszawie.*

U.O.: Do 1994 r. w Warszawie

funkcjonowało siedem samodzielnych urzędów stanu cywilnego mających swe siedziby w poszczególnych dzielnicach.

Na mocy ustawy z dnia 18 marca 1994 r. - o ustroju miasta stołecznego Warszawy Wojewoda Warszawski rozporządzeniem z dnia 17 czerwca 1994 r. na terenie Gminy Centrum utworzył jeden, który otrzymał nazwę Urząd Stanu Cywilnego w m. st. Warszawie.

Zasięgiem swego działania obejmował on wówczas gminy: Bemowo, Białołęka, Bielany, Rembertów, Targówek, Ursynów, Wawer, Wilanów i Włochy. Na przestrzeni ostatniego roku gminy: Białołęka, Targówek i Wawer utworzyły samodzielne USC i w ten sposób zasięgi działania naszego urzędu nieco się zmniejszyły.

USC w m.st. Warszawie wchodzi w skład Urzędu Gminy Warszawa-Centrum z siedzibą w dzielnicy Śródmieście. Działa poprzez siedem oddziałów:

1. Śródmieście
2. Wola
3. Mokotów
4. Ochota
5. Praga Północ
6. Praga Południe
7. Żoliborz.

Pracą każdego z nich kieruje kierownik oddziału przy pomocy swego zastępcy.

Jak widać z powyższego jest to duży urząd. Zatrudnionych jest w nim ponad 100 osób, które codziennie załatwiają dziesiątki spraw merytorycznych, organizacyjnych i pomocniczych.

Mamy dobrą kadre. Zdecydowana większość osób to wieloletni pracownicy, którzy problematykę merytoryczną znają doskonale, są odpowiedzialni i ofiarni.

Wśród nich są także moi zastępcy. To świetni fachowcy. Działamy w ramach „Zespołu Koordynacyjno-Doradczego”, którego zadaniem jest rozwiązywanie wszelkich problemów. Dużą część naszych spotkań

poświęcamy dyskusjom merytorycznym, także w zakresie zmieniających się przepisów prawnych. Na spotkaniach odbywanych w ramach „Zespołu ...” zastanawiamy się także nad poprawą funkcjonowania i organizacji urzędu, ustalamy priorytetowe potrzeby, zakres i kolejność ich realizacji. Szczególnie zaś chcę podkreślić to, że tworzymy bardzo dobry, koleżeński zespół. Służymy sobie radą i wiemy, że możemy na siebie liczyć w sytuacjach trudnych. I co ważne - lubimy się wzajemnie i lubimy ze sobą przebywać. To bardzo pomaga nam wszystkim w pracy.

Red.: *Słyszeliśmy, że znowu czeka Was reorganizacja; w niedalekich planach jest też ponoć piękne, centralne archiwum.*

U.O.: Tak, czeka nas trudny okres. Jesteśmy w trakcie planowanej od 1996 r. reorganizacji naszego USC. Będzie ona przebiegać dwuetapowo.

Pierwszy etap - to utworzenie Centralnego Archiwum USC. Efektem ogromnego zaangażowania się w tę sprawę Pana Pawła Bujalskiego - zastępcy prezydenta m.st. Warszawy jest piękny, specjalistyczny obiekt, który czeka na mające się w nim niebawem rozpocząć prace adaptacyjne. Prace te będą prowadzone na podstawie przygotowanych już planów zagospodarowania i wyposażenia.

W drugim etapie zamierzamy zmniejszyć liczbę oddziałów z siedmiu do czterech i skomasować w nich czynności dotyczące rejestracji - sporządzania aktów stanu cywilnego.

Myślę, że kiedy przedsięwzięcia te zostaną zrealizowane, będę miała możliwość opowiedzenia o tym szczegółowo. Tym bardziej, że plany dotyczące zorganizowania Centralnego Archiwum są bardzo ciekawe. Ale nie zapesajmy.

Red.: *Przykro o tym mówić, ale spotkaliście się z opinią, że na wydanie odpisu z warszawskiego USC trzeba*

bardzo długo czekać. Czy tak istotnie jest i co jest tego powodem?

U.O.: Bardzo często zdarza się, że osoby ubiegające się o wydanie odpisu nie znają miejsca sporządzenia aktu stanu cywilnego, bądź błędnie kierują swą prośbę. Powoduje to konieczność poszukiwania dokumentów w archiwach siedmiu oddziałów. I to jest właśnie przyczyna przedłużającego się czasu załatwiania sprawy. Zorganizowanie Centralnego Archiwum, o czym wspominałam wcześniej, zupełnie wyeliminuje takie sytuacje.

Pragnę jednak w tym momencie zapewnić, że przy tak ogromnej ilości załatwianych u nas spraw, interwencji jw. jest naprawdę niewiele. Bardzo bowiem zwracamy uwagę na terminowe, możliwie natychmiastowe załatwianie spraw, w tym także wydawanie odpisów.

Przy tej okazji poruszę króciutko pewien „archiwalny” problem:

Jak Państwo wiecie w zasobach archiwalnych naszego USC - w Oddziale Śródmieście - przechowywane są księgi z obszaru, który na mocy umowy z dnia 16 sierpnia 1945 r. o polsko-radzieckiej granicy państwowej, pozostał w granicach ZSRR.

Ponieważ poszukiwanie aktów z tych ksiąg przysparza wielu kłopotów tak osobom ich poszukującym, jak też kierownikom USC proponuję, aby katalog zasobów tego archiwum (może w formie małego informatora - jako wkładki), ukazał się na łamach biuletynu „TECHNIKA i USC”. Myślę, że możemy podjąć na ten temat konkretne rozmowy.

Pragnę też zwrócić się do tych Koleżanek i Kolegów - kierowników urzędów stanu cywilnego, którzy w zasobach swych archiwów posiadają jakieś księgi stanu cywilnego, które powinny znaleźć się w archiwum zabużańskim, o nawiązanie kontaktu ze mną w celu omówienia sposobu ich przekazania. Bardzo chciałabym uporządkować te sprawy i ogromnie proszę Państwa o pomoc!

Red.: *Urząd Wasz jest oczywiście skomputeryzowany. Od kiedy?*

U.O.: Komputeryzację naszego USC rozpoczęto w 1993 roku. Inicjatorem tego pomysłu był Pan mgr Kazimierz Kotlarski - z wielkim zaangażowaniem rozpoczął to przedsięwzięcie, które jest kontynuowane.

Dziś w pełnym zakresie skomputeryzowane są oddziały: Śródmieście, Wola i Praga Północ. W najbliższej przyszłości pozostałe oddziały oraz tworzone Centralne Archiwum zostaną wyposażone w sprzęt komputerowy.

Planujemy także stworzenie sieci połączeń komputerowych między wszystkimi oddziałami i Centralnym Archiwum. Uzyskamy dzięki temu ogromne usprawnienie naszej pracy, ale przede wszystkim ułatwi to załatwianie spraw naszym interesantom. Pod warunkiem jednak, że do bazy danych wprowadzone

zostaną wszystkie akty stanu cywilnego znajdujące się w zasobach archiwalnych, a jest ich około 8 mln. Część jest już wprowadzona dzięki ofiarności naszych pracowników, którzy każdą wolną chwilę przeznaczają na wykonywanie tego zadania. Ale na utworzenie pełnej bazy danych jeszcze trzeba będzie poczekać. Czeką nas w tym zakresie wykonanie wielkiej pracy i ogromny wysiłek organizacyjny.

Aby przyspieszyć ukończenie realizacji tego przedsięwzięcia, być może uda się nam - poza pracownikami USC - włączyć w ten proces inne osoby specjalnie do tej pracy zatrudnione.

W ogromnym skrócie starałam się przybliżyć Państwu Urząd Stanu Cywilnego w m.st. Warszawie. Bardzo zależało mi przede wszystkim na pokazaniu, jak aktualnie jest

on zorganizowany i jakie mamy plany na najbliższą przyszłość. Czy uda nam się je zrealizować - zobaczymy, ponieważ w ogromnym stopniu nie od nas to zależy.

Nie jest jeszcze przesądzony ustrój Warszawy; czekamy z niecierpliwością na jego ustalenie, ponieważ wówczas dopiero będzie znana także przyszła sytuacja warszawskiego Urzędu Stanu Cywilnego.

Red.: *Dziękujemy za rozmowę. Do tematów związanych z ustrojem Warszawy oraz dotyczących Centralnego Archiwum USC chętnie powrócimy w następnej rozmowie z Panią. Bardzo ciekawy jest Pani pomysł dotyczący katalogu zasobów archiwum ksiąg zabużańskich - ten problem chyba w przyszłym roku wspólnie rozwiążemy.*

Notowała Wo

BLIŻEJ STOWARZYSZENIA

W dniu 9 września br. Zgromadzenie Generalne Międzynarodowej Komisji Stanu Cywilnego (Commission Internationale de l'Etat Civil) przyjęło jednogłośnie w poczet członków Polskę, która w ten sposób dołączyła do grona 13 państw członkowskich (Austria, Belgia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Luksemburg, Niemcy, Portugalia,

POLSKIE URZĘDY STANU CYWILNEGO JUŻ W EUROPIE

Szwajcaria, Turcja, Wielka Brytania, Włochy), i jest pierwszym krajem spośród państw Europy Środkowo-wschodniej. Od 1994 roku Polska posiadała status obserwatora.

Międzynarodowa Komisja Stanu Cywilnego powstała w 1948 roku; jej głównym celem jest inicjowanie i opracowywanie zaleceń i projektów konwencji zmierzających do zharmonizowania ustawodawstw krajów członkowskich w dziedzinie stanu cywilnego osób oraz rodziny i obywatelstwa. Komisja dąży nadto do polepszenia działalności służb stanu cywilnego państw członkowskich. Cele te, obok uchwalania konwencji, są realizowane m.in. poprzez zbieranie i publikowanie postanowień prawnych ustawodawstw we-

wewnętrznych oraz dotyczących ich wypowiedzi doktryny i decyzji sądowych. Dotychczas Komisja przyjęła 26 konwencji na powyższe tematy.

We wrześniowym posiedzeniu ZG MKSC uczestniczyła delegacja polska pod przewodnictwem Krzysztofa Lagi - podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, z udziałem: Jarosława Mojsiejuka - dyrektora DSO MSWiA, prof. Elżbiety Wojnickiej z Uniwersytetu Łódzkiego, Krzysztofa Szczepanka - prezesa SUSC RP oraz ekspertów oraz konsulów z Konsulatu Generalnego w Paryżu.

Krzysztof Szczepanek
PREZES ZG SUSC RP

KONFERENCJA W SPALE

„Małżeństwo cywilne, kanoniczne i konkordatowe” było tematem konferencji zorganizowanej przez ZG SUSC RP w Spale w dniach 27-29 października br.

Wykładem pt. „Geneza konkordatu polskiego z 1993 r.” otworzył ją ks. bp prof. dr hab. Tadeusz Pieronek, przewodniczący Kościelnej Komisji Konkordatowej. Ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski z ATK w Warszawie wygłosił wykład pt. „Małżeństwo kanoniczne a małżeństwo konkordatowe, zaś pani Agnieszka Kijowska z DSO MSWiA przekazała zebranym treść wykładu przygotowanego przez mgra Jarosława Mojsiejuka, dyrektora tego departamentu, pt. „Zmiany w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia”. O zmianach w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym i ustawie prawo o aktach stanu cywilnego wprowadzonych ustawą z dnia 24 lipca 1998 r. mówił w swoim wykładzie sędzia Marek Sadowski, wicedyrektor departamentu legislacyjno-prawnego w Ministerstwie Sprawiedliwości.

W konferencji wzięło udział 50 osób - przedstawicieli wydziałów spraw oby-

watelskich urzędów wojewódzkich oraz urzędów stanu cywilnego. Wśród zaproszonych gości znaleźli się: Wojciech Brochwicz - wiceminister spraw wewnętrznych i administracji, ks. Jan Chmiel z Episkopatu Polski, ks. Andrzej Dąbrowski z Kurii Archidiecezjalnej w Łodzi, Alfred Kriger - dyr. gener. UW w Piotrkowie Trybunalskim oraz Anna Tłustwa - dyr. WSO UW w Piotrkowie Trybunalskim.

W trakcie trwania konferencji działała komisja wnioskowa, której zadaniem było zebranie wszystkich wątpliwości dotyczących działania znowelizowanych ustaw i rozporządzenia Ministra Spraw We-

wewnętrznych i Administracji, i przekazanie ich do MSWiA.

Wo

OBOWIĄZEK WSPÓŁPRACY DLA DOBRA CZŁOWIEKA

Rozmowa z Jego Ekscelencją Biskupem Tadeuszem Pieronkiem
- Przewodniczącym Kościelnej Komisji Konkordatowej

Do dnia dzisiejszego brak aktów wykonawczych do ustawy z 24 lipca br. Czy zdaniem Księży Biskupa nie spowoduje to zamieszania już na samym początku? Kierownicy urzędów stanu cywilnego są - delikatnie mówiąc - zaniepokojeni faktem, że z dniem 16 listopada br. trzeba będzie wprowadzać w życie postanowienia art.10 konkordatu.

Podchodzę do tego z zupełnym spokojem, tzn. spokój mój jest uzasadniony tym, że wbrew pozorom nie jest to jakaś rewo-

lucja. Jeżeli chodzi o księży, to są oni przyzwyczajeni do pracy w kancelarii, studiują prawo małżeńskie; są - wydaje mi się - wystarczająco przygotowani do przyjęcia tej nowości.

Małżeństwo konkordatowe wywołuje w społeczeństwie z jednej strony zadowolenie, z drugiej zaś - pewne niejasne obawy. Jakie korzyści odniesie przeciętny młody Kowalski korzystający z tej formy zawarcia związku małżeńskiego?

Odwołałbym się tu do znanej reklamy, że będzie dwa w jednym. Będzie to po prostu ułatwienie, przy czym to ułatwienie dla chcących nie jest żadnym utrudnieniem dla niechcących, bo przecież nie zamyka się możliwości zawarcia małżeństwa czysto cywilnego - Kościół się w tej kwestii nie wypowiada.

Konferencja Episkopatu Polski przyjęła na 296. zebraniu plenarnym INSTRUKCJĘ dla duszpasterzy dotyczącą małżeństwa konkordatowego. A przecież brak do tej pory bardzo istotnego ZAŚWIADCZENIA o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa z drugostronnym ZAŚWIADCZENIEM o zawarciu małżeństwa...

Otrzymałmy już wzór tego ZAŚWIADCZENIA, konsultowaliśmy ten dokument i zapewniano nas, że nie ulegnie on zmianie.

Jeśli chodzi o przygotowanie księży do tej „operacji”, to proszę pamiętać, że oni wypełniają formularz z kilkudziesięcioma pytaniami przed zawarciem małżeństwa kanonicznego, więc wypełnienie dodatkowo tej jednej strony nie spowoduje, jak sądzę, trudności. Tym bardziej, że formularz ten jest bardzo dobrze przygotowany.

Ciekawi nas, jak została rozwiązana kwestia przekazywania ZAŚWIADCZENIA o zawarciu małżeństwa do urzędów stanu cywilnego - pocztą, przez posłańca? Czy rolę posłańca mogą pełnić nowożeńcy?

Moim zdaniem nowożeńcy nie wchodzi w rachubę, ustawa bowiem zobowiązuje do tego proboszcza. Jeżeli proboszcz posłuży się nowożeńcami których zna i których jest pewny, nie będzie to żadne przestępstwo. Istotne natomiast jest to, by dokument do urzędu stanu cywilnego dotarł a duchowny miał potwierdzenie, że go przekazał. Może więc być przekazane wprost do właściwego urzędu stanu cywilnego (z potwierdzeniem odbioru), lub przesłane listem poleconym, nadanym w polskim urzędzie pocztowym. W tym drugim przypadku należy zachować w urzędzie parafialnym „dowód nadania przesyłki poleconej”.

Art. 62a prawa o a.s.c. nakłada na duchownych obowiązek poinformowania nupturientów o treści podstawowych przepisów prawa polskiego dotyczących

zawarcia małżeństwa i jego skutków. Co to oznacza w praktyce?

Oznacza to, że kiedy nupturienti zjawiają się w urzędzie parafialnym w celu dopełnienia formalności związanych z planowanym małżeństwem, duchowny poinformuje ich, że istnieje forma małżeństwa konkordatowego. I żeby pójść tą drogą należy zgłosić się do urzędu stanu cywilnego by otrzymać zaświadczenie o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa (w 3 egzemplarzach), dokonać oświadczeń dotyczących wyboru nazwisk i przynieść ten dokument do urzędu parafialnego. To jest pierwsza część - dotycząca sposobu zawarcia małżeństwa. Ale jest mowa również o skutkach małżeństwa, a więc będzie tu pouczenie o tym, czym jest małżeństwo, czemu służy, jaką ma trwałość i jakie ma znaczenie dla społeczeństwa. To są te sprawy, które przy każdym małżeństwie kanonicznym są zawsze nupturientom szeroko przedstawiane w naukach przedślubnych.

Co przyświecało przyjęciu przez Konferencję Episkopatu uchwały zabraniającej zawierania małżeństw kanonicznych bez skutków cywilnoprawnych? Czy oznacza to, że jeśli nupturienti odmówią złożenia oświadczenia woli jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu, to nie będą mogli zawrzeć małżeństwa kanonicznego?

Tak, to oznacza, że jeżeli nie chcą skutków cywilnych, to nie będą mogli zawrzeć małżeństwa religijnego, a to dlatego, że Kościołowi zależy na tym, żeby każde małżeństwo religijne wtapiało się w sposób naturalny w społeczeństwo. To wtopienie się następuje nie tylko ale także, i może przede wszystkim, poprzez funkcjonowanie małżeństwa w tym społeczeństwie na zasadach, które to społeczeństwo przyjęło. A więc to są skutki cywilne, dotyczące nie tylko samych małżonków ale także ich potomstwa, stosunków majątkowych między małżonkami, kwestii dziedziczenia i szeregu innych kwestii, bez których tkwienie takich ludzi z małżeństwem tylko religijnym w społeczeństwie oznaczałoby, że są ciałem obcym.

Tu w Spale, na konferencji „Małżeństwo cywilne, kanoniczne i konkordatowe” zorganizowanej

przez ZG SUSC, widzimy Księdza Biskupa - przewodniczącego Kościelnej Komisji Konkordatowej, przedstawiciela ATK w Warszawie, mają też przybyć przedstawiciele Kurii Archidiecezjalnej w Łodzi. Można więc chyba mówić o współpracy SUSC ze stroną kościelną?

Powiem taką rzecz: urzędy stanu cywilnego w społeczeństwie polskim od 1945 roku, a właściwie od roku 1950, były odbierane - przynajmniej przez katolicką część społeczeństwa - jako opozycja do Kościoła, mimo, że pracowało w tych urzędach sporo ludzi, będących wiernymi tego Kościoła. Myślę, że dzisiaj, kiedy konkordat wprowadza możliwość małżeństwa religijnego ze skutkami cywilnymi, sytuacja zaczyna się normować. My idziemy ręką w rękę po to, by pomóc obywatelowi w jego integracji we wspólnotę państwową i religijną. Jeżeli konkordat mówi o tym, że państwo i Kościół to wspólnoty niezależne i autonomiczne, to mówi równocześnie, że Kościół i państwo mają obowiązek współpracy dla dobra człowieka. I to jest klasyczny przykład realizacji tej pierwszej i naczelnej idei konkordatu.

To dzisiejsze spotkanie ma więc swoje znaczenie jako spotkanie. Nawet, gdybyśmy sobie wiele rzeczy nie wyjaśnili, to ono jest ważne z tego względu, że my się spotykamy, że widzimy wspólną drogę dla człowieka, któremu służymy.

Co Ksiądz Biskup chciałby powiedzieć naszym czytelnikom poprzez biuletyn?

Myślę, że ostatnie moje stwierdzenie jest właśnie do nich skierowane: o otwarcie drogi do współpracy, do kontaktów normalnych - nie do stawiania się plecami tylko do otwierania się na wszelkie problemy jakie się pojawiają, bo niewątpliwie będą jakieś drobiazgi, które będą nam przeszkadzały w wypełnianiu tego obowiązku.

Dziękujemy za rozmowę.

Notowała Wo

*Biuletynom
„Technika i USC”
zrealizowane porównanie.*

*h. Jędrzejko
Spala 27.10.98.*

ZMIANY W OBOWIĄZUJĄCYM PRAWIE

W dniu 15 listopada br. wchodzi w życie **USTAWA** z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie ustaw - **Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego, Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw.**

W prasie pojawiły się komentarze i informacje na temat wprowadzonych tą ustawą zmian, głównie - rzecz jasna - co do sposobu zawarcia małżeństwa. W jednym z dzienników przeczytałam, że: „każde małżeństwo zawarte po dniu 15 listopada 1998 roku w formie wyznaniowej będzie wywierało skutki jakie prawo polskie łączy z zawarciem małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego...” i dalej, że z wnioskiem, by skutków tych nie wywierało „...nowożeńcy będą zmuszeni występować do władz kościelnych”. Całą, znacznie szerszą, wypowiedź redaktor przypisał jednemu z kierowników urzędów stanu cywilnego. Przypuszczam, że zainteresowany będzie dochodził sprostowania tej informacji, nie sposób bowiem przyjąć, że rzeczywiście jej udzielił. Może warto jednak zwrócić uwagę kierowników urzędów stanu cywilnego na najważniejsze zmiany pomimo, że nie ukazało się jeszcze **Rozporządzenie** Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia (*artykuł został napisany w pierwszych dniach października br. - red.*). Dysponuję jednak projektem tego aktu prawnego i pozwolę sobie ustosunkować się do niektórych proponowanych rozwiązań.

Nowe uregulowania przewidują dwa równorzędne sposoby zawarcia małżeństwa. Pierwszy, który przewidziany był w przepisach dotychczas obowiązujących, polega na złożeniu oświadczeń przed kierownikiem urzędu stanu cywil-

nego, drugi zaś - na złożeniu przez osoby zawierające związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu kościoła albo związku wyznaniowego oświadczeń wyrażających wolę wywołania przez to małżeństwo skutków przewidzianych przez prawo polskie (art.1131 kod.rodz. i op.). Zależy to wyłącznie od woli osób wstępujących w związek małżeński, a nastąpienie tych skutków obwarowane zostało obowiązkiem wcześniejszego spełnienia dwóch warunków, a mianowicie:

- W §1 zmienionego art.8 kod.rodz.i op. ustalono, że duchowny, przed którym zawierany jest związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu kościoła albo innego związku wyznaniowego, **nie może przyjąć** oświadczeń przewidzianych w art.1 §2 bez uprzedniego przedstawienia mu zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, sporządzonego przez kierownika urzędu stanu cywilnego. Tylko w przypadku niebezpieczeństwa grożącego bezpośrednio życiu jednej ze stron, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński mogą być złożone bez przedstawienia tego dokumentu - zgodnie z art.9 §2 kod.rodz.i op.
- Sporządzenia przez kierownika urzędu stanu cywilnego aktu małżeństwa na podstawie wydanego przez duchownego zaświadczenia o którym mowa w art.8 §2 i 3 kod.rodz.i op. Małżeństwo nie zarejestrowane w księgach stanu cywilnego nie będzie miało skutków prawnych w rozumieniu prawa polskiego, a obowiązek przekazania stosownych dokumentów do urzędu stanu cywilnego nałożony został na duchownego. Rozwiązanie takie należy uznać za słuszne z dwóch powodów: po pierwsze - zaniechanie ze strony osób zawierających małżeństwo spowodowałoby nieodwracalne dla nich samych skutki, a po wtóre - zapobiegnie to

próbom legitymowania się przez nich „zaświadczeniem” przed innymi organami, gdyby chcieli oni na jego podstawie dokumentować swój stan cywilny. Nie zmienił się bowiem art.3 Prawa o aktach stanu cywilnego, wg którego stan cywilny osoby stwierdza się na podstawie aktów sporządzonych w księgach stanu cywilnego.

Zaznaczyć należy, że sporządzony przez kierownika urzędu stanu cywilnego - na podstawie zaświadczenia duchownego - akt małżeństwa będzie wskazywał jako datę zawarcia małżeństwa datę złożenia oświadczenia woli przed duchownym, i od tego momentu małżeństwo będzie wywoływało wszelkie skutki przewidziane prawem polskim pomimo, że sam akt małżeństwa będzie, co oczywiste, sporządzony w terminie późniejszym (patrz art.61 ust.2 Prawa o aktach stanu cywilnego).

Nowe rozstrzygnięcie przewidziane w art.4 kod.rodz.i op. związane z badaniem zdolności prawnej do zawarcia małżeństwa i wydawaniem zaświadczeń stwierdzających brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa nie powinno budzić wątpliwości. Badanie to będzie identyczne jak przed zawarciem małżeństwa w urzędzie stanu cywilnego, a treść wydawanego zaświadczenia ustalona została w załączniku do projektowanego zarządzenia.

Określony też został wzór zaświadczenia wystawianego przez duchownego (zgodnie z art.8 §2 kod.rodz.i op.), które będzie stanowiło podstawę sporządzenia aktu małżeństwa. Warto zwrócić uwagę, że przed sporządzeniem tego aktu kierownik urzędu stanu cywilnego będzie zobowiązany do zbadania, czy zaświadczenie to sporządzone zostało przez uprawnioną osobę. W art. 27 ust.2 Prawa o aktach stanu cywilnego ustalono, że minister właściwy w sprawach administracji ogłasza w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski” obwieszczenie za-

wierające wykaz stanowisk, których zajmowanie upoważnia do sporządzenia zaświadczenia stanowiącego podstawę sporządzenia aktu małżeństwa. Tylko ogłoszony urzędowo wykaz będzie więc dla kierownika urzędu stanu cywilnego dokumentem pozwalającym stwierdzić, czy zaświadczenie posiada moc prawną, a zatem czy może być podstawą do sporządzenia aktu małżeństwa.

Podobnie jak w aktach stanu cywilnego sporządzanych na podstawie innych dokumentów (decyzji administracyjnych, orzeczeń sądowych), w akcie sporządzonym na podstawie zaświadczenia, w rubryce „uwagi” kierownik wpisuje stosowną adnotację, co uwzględniono w §7 ust.1 projektu rozporządzenia.

Należy też zwrócić uwagę na fakt, że czynności związane z wydawaniem zaświadczenia o którym mowa w art.4 § 1 kod.rodz.i op. i czynności związane ze sporządzeniem aktu na podstawie zaświadczenia o którym mowa w art.8 §2 i 3 kod.rodz.i op. często będą dokonywane przez dwóch różnych kierowników urzędów stanu cywilnego. Zaświadczenie o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa będzie wydawał kierownik właściwy ze względu na miejsce zamieszkania jednej z osób zawierających małżeństwo, zaś akt sporządzał będzie kierownik urzędu właściwego ze względu na miejsce zawarcia małżeństwa. Stanowi o tym ust.2 i 3 art.12 Prawa o aktach stanu cywilnego; przepis zawarty w ust.1 wprowadza bowiem dowolność wyboru miejsca zawarcia małżeństwa. Można przypuszczać, że pojawią się wątpliwości co do ustalenia przez kierownika urzędu stanu cywilnego terminu do zawarcia małżeństwa, określonego w art.4 kod.rodz.i op. stwierdzającym, że nie może ono być zawarte przed upływem miesiąca od dnia, kiedy osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemne zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa. Pytanie „któremu kierownikowi” pojawiało się dotychczas tylko w sytuacji, kiedy - po wcześniejszym złożeniu zapewnień - przyszli małżonkowie uzyskiwali zgodę

na zawarcie małżeństwa poza miejscem swojego stałego zamieszkania. Po wejściu w życie znowelizowanego prawa dającego możliwość dowolnego wyboru tego miejsca - co bez wątpienia należy uznać za słuszne - wątpliwości będą częstsze. Żaden bowiem przepis nie zobowiązuje, by zapewnienia przewidziane w art. 4 kod.rodz.i op. musiały być złożone przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego właściwego ze względu na zawarcie małżeństwa. Jest prawdopodobne, że w większości przypadków będą one składane przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego miejsca zamieszkania a nie miejsca zawarcia małżeństwa. Szkoda, że przepis art. 4 nie precyzuje „właściwego” kierownika; dlatego sądzę, że niezbędna będzie powszechnie obowiązująca wykładnia tego przepisu. Wcześniejsze wytyczne w tej kwestii, opublikowane w Biuletynie Informacyjnym Departamentu Spraw Obywatelskich dopuszczały dwojakie obliczanie tego terminu - w zależności od tego, kiedy osoby deklarowały zamiar zawarcia małżeństwa - w czasie składania zapewnień czy też w czasie, kiedy biegł już miesięczny termin wyczekiwania do zawarcia małżeństwa.

Jeszcze kilka innych kwestii może budzić wątpliwości.

I tak w § 4 ust.2 cytowanego projektu rozporządzenia wprowadzono zapis, że: *„Nazwiska zakończone na : -ski, -cki, -dzki wpisuje się z zachowaniem rodzaju żeńskiego lub męskiego w zależności od tego, czy nazwisko dotyczy kobiety czy mężczyzny. W uzasadnionych przypadkach można odstąpić od tej zasady”*.

Rozumieć należy, że zainteresowany będzie zobowiązany do uzasadnienia swego żądania, a ocena, czy żądanie to jest zasadne będzie należała do kierownika urzędu stanu cywilnego. Ocena ta będzie bardzo trudna, a rozstrzygnięcia często kontrowersyjne. Z pewnością różna też będzie praktyka. Przepis nie wskazuje, w jaki sposób rozstrzygana będzie odmowa. Jeśli w trybie administracyjnym - to czy odmowa wstrzymywać będzie sporządzenie aktu? Czy zapis taki będzie zgodny z zasadami języka polskiego? Nie jestem przekonana o słuszności i celowości tego rozwiązania. Przy-

puszczać można, że autorom chodziło głównie o sporządzenie aktu na podstawie decyzji administracyjnej wydanej w trybie art. 73 ust. 1 Prawa o aktach stanu cywilnego, i powielenie nazwiska w przedkładanym wypisie z aktu zagranicznego. Sądzę, że jeśli sprawa dotyczy obywatela polskiego a akt sporządzony jest w polskim urzędzie - to zasady pisowni polskiej winny być poprawne i zgodne z postanowieniami dekretu z dnia 30 listopada 1945 roku o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz.U. Nr 57, poz.324). Bacząc na powyższe dziwić może fakt, że w przepisie tym (§4 rozporządzenia) nie rozstrzygnięto wątpliwości związanych z transkrypcją odpisów z aktów zagranicznych dotyczących obywateli polskich - są one powszechnie znane, a praktyka różnorodna.

Podobnych alternatyw projekt rozporządzenia przewiduje więcej, np. możliwość (a nie obowiązek) uwierzytelnienia przez kierownika urzędu stanu cywilnego przedstawionej mu foto- lub kserokopii odpisu aktu (§13 ust.3), możliwość (lub nie) wpisania nazwy państwa obok nazwy miejscowości położonej za granicą czy też poprzedniej nazwy miejscowości obok aktualnego brzmienia tej nazwy (§14 ust. 2 i 4 projektu) i inne.

Chociaż w tych przypadkach zapisy nie powinny budzić większych kontrowersji ani też wywołać negatywnych skutków, to - moim zdaniem - każda, zapisana w prawie, alternatywa wyboru stwarza potencjalną możliwość nieporozumienia na linii urzędnik - interesant, i należy zrobić wszystko, by tego uniknąć.

Mam jednak nadzieję, że projekt rozporządzenia którym dysponuję zostanie zmieniony, a jego ostateczna redakcja nie będzie budzić wątpliwości.

mgr Irena Barzyk

Od redakcji:

Wszelkie wątpliwości związane z zapisami w ustawie z 24 lipca br. wyjaśnia p. Krystyna Gładych - str. 13 niniejszego biuletynu. W następnym numerze p. Krystyna Gładych omówi Rozporządzenie.

OFERTA SPECJALNA

Według pracowników Archiwum Państwowego najczęstsze zalecenia pokontrolne w archiwach urzędów stanu cywilnego dotyczą konieczności zainstalowania w każdym pomieszczeniu archiwum prostych urządzeń pomiarowych do **pomiaru wilgotności i temperatury** (szczegóły na ten temat można znaleźć w numerze 4 (13) biuletynu „TECHNIKA w USC” w artykule KATEGORIA „A”).

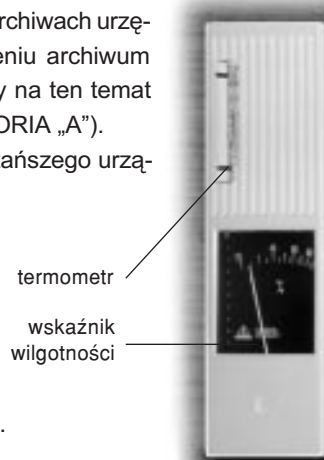
Oferujemy Państwu wysyłkową sprzedaż najbardziej uniwersalnego, a zarazem najtańszego urządzenia do pomiaru wilgotności i temperatury w jednej obudowie

HIGROMETRU H-881 †

cena: 110,00 + VAT + koszty wysyłki.

Udzielamy pełnych świadczeń gwarancyjnych i doradztwa technicznego w zakresie zapewnienia właściwych parametrów przechowywania akt urzędów stanu cywilnego.

**Zamówienia prosimy kierować pod adresem:
PTH „TECHNIKA” sp. z o.o., ul. Toszecka 2,
44-102 Gliwice, tel./fax (0-32) 231-97-03, 231-85-81**

AKTY STANU CYWILNEGO W DANII

W Danii obserwujemy duże zróżnicowanie w wydawanych przez duńskie władze administracyjne i kościelne aktach stanu cywilnego - zarówno w ich wyglądzie jak i treści.

Istnieją tam dwie formy zawarcia małżeństwa: wyznaniowa i świecka. W przypadku zawarcia małżeństwa w formie wyznaniowej dokument zawarcia małżeństwa jest wystawiany przez księdza (pastora) lub urzędnika parafialnego. Na osobie udzielającej ślubu ciąży obowiązek poinformowania o tym władz administracyjnych w ciągu 2 tygodni. Prawo do wystawiania aktów stanu cywilnego (małżeństwa, urodzenia, zgonu) nie jest przypisane wyłącznie do Duńskiego Kościoła Narodowego. Mogą je wystawiać również parafie rzymskokatolickie lub innych wyznań.

W przypadku zawarcia małżeństwa w formie świeckiej akt wystawiany jest przez biuro burmistrza lub biuro ślubów przy ratuszu.

W Danii nie wystawia się odpisów aktów stanu cywilnego, natomiast kolejne egzemplarze danego aktu wystawiane są przez te biura, urzędy czy kancelarie, które wystawiły pierwszy egzemplarz tego aktu. Kolejne egzemplarze różnią się tylko datą wystawienia. Akty małżeństwa wystawiane są przez kancelarie parafialne lub biura (burmistrza czy ślubów), a akty urodzenia i zgonu wystawiane są tylko przez kancelarie parafialne.

Akty stanu cywilnego wystawiane przez Duński Kościół Narodowy lub Kościół Katolicki w Danii mają rangę urzędowych aktów stanu cywilnego.

Wzory aktów urodzenia, małżeństwa i zgonów wraz z tłumaczeniem podaję poniżej.

Dodam jeszcze, że w Danii po zawarciu małżeństwa małżonka może zachować nazwisko rodowe, przybrać nazwisko współmałżonka lub dodać do swojego nazwiska rodowego nazwisko współmałżonka, przy czym ta

ostatnia możliwość ma inny charakter niż w Polsce, ponieważ nazwisko rodowe staje się wtedy „melle mnavn” tzn. „międzyimię” lub „międzynazwisko”, co tłumaczy się na język polski jako pierwszy człon nazwiska i jest pisane bez znaku myślnika. Nazwiskiem głównym jest wtedy nazwisko współmałżonka.

Nazwisko dziecka zrodzonego z małżeństwa może brzmieć jak nazwisko ojca lub matki.

Oświadczenie o uznaniu dziecka przyjmowane jest w urzędzie wojewódzkim (statsamt), a w samej Kopenhadze - w Urzędzie ds. Cywilnych Miasta Kopenhagi. Uznanie dziecka nie wiąże się automatycznie z przyznaniem ojcu praw rodzicielskich. Ojciec który uznał dziecko nabywa prawa rodzicielskie dopiero po złożeniu wraz z matką stosownego oświadczenia przed władzami administracyjnymi.

mgr Krystyna Gładych

Det jøniske katolske trossamfund
(Årkerkatet trossamfund) Personnr.

FØDSELS- og NAVNEATTEST
for

Efternavn:

Født og mellemnavne:

Registreringssted for fødslen
(Sogn og kommune):

Fødselsår og -dag:

Sted for navngivelsen:

År og dag for navngivelsen:

Fødsleens eller døds-
fødsleens fulde nævne:

Oversættelse af navn med tilføjelse af betydning

Sigt og dato

Indsendelsesnr.
1998

(tłumaczenie z języka duńskiego)

Kościół Rzymsko-Katolicki
(Uznana wspólnota wyznaniowa)

Numer osobowy (data urodz.):

AKT URODZENIA i nadania imion

Nazwisko:
Imiona i ew. 1 człon nazwiska:

Miejsce (zgłoszenia) urodzenia
(parafia i gmina):

Data urodzenia:

Miejsce nadania imion:

Data nadania imion:

Imiona i nazwiska rodziców
lub opiekunów prawnych:

Poświadczam się zgodność z księgą parafialną

pieczęć urzędu: /okrągła, godła/

miejsce i data

Det jøniske katolske trossamfund
(Årkerkatet trossamfund) Personnr.

FØDSELS- og DÅBSATTEST
for

Efternavn:

Født og mellemnavne:

Registreringssted for fødslen
(Sogn og kommune):

Fødselsår og -dag:

Kirken, nære dåben eller
indvielsen eller hjemstedet
her i kirker sted:

Dåbsår og -dag samt
ved indvielsen efter hjemstedet
år og dag for indvielsen:

Indvielses eller adoptiv-
indvielses fulde nævne:

Anmærkning angående
indvielsen af Det jøniske
katolske trossamfund

Oversættelse af navn med tilføjelse af betydning

Sigt og dato

Indsendelsesnr.
1998

(tłumaczenie z języka duńskiego)

Kościół Rzymsko-Katolicki
(Uznana wspólnota wyznaniowa)

Numer osobowy (data urodz.):

AKT URODZENIA i chrztu

Nazwisko:
Imiona i ew. 1 człon nazwiska:

Miejsce (zgłoszenia) urodzenia
(parafia i gmina):

Data urodzenia:

Miejsce chrztu:

Data chrztu:

Imiona i nazwiska rodziców
lub opiekunów prawnych:

Uwaga dot. wystąpienia z
Kościół Rzymsko-Katolickiego

Poświadczam się zgodność z księgą parafialną

pieczęć urzędu: /okrągła, godła/

miejsce i data

PRAWO W USC

ZMIANY W KODEKSIE RODZINNYM I OPIEKUŃCZYM ORAZ PRAWIE O AKTACH STANU CYWILNEGO

Z dniem 15 listopada 1998 roku weszła w życie USTAWA z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie ustaw - *Kodeks rodzinny i opiekuńczy, Kodeks postępowania cywilnego, Prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o stosunku Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz niektórych innych ustaw* (Dz.U. Nr 117, poz.757).

Z tym też dniem - oprócz dotychczasowej formy zawarcia małżeństwa polegającej na złożeniu przez mężczyznę i kobietę oświadczeń przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, że wstępują ze sobą w związek małżeński - doszła nowa forma zawarcia małżeństwa, a mianowicie: małżeństwo zostaje zawarte również wtedy, gdy mężczyzna i kobieta zawierający związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu kościoła lub innego związku wyznaniowego w obecności duchownego oświadczą wolę jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu i kierownik urzędu stanu cywilnego sporządzi akt małżeństwa.

Małżeństwa zawarte przed osobą duchowną, za wolą zawierających je osób, będą wywierały skutki w zakresie prawa polskiego, jeżeli zostaną zawarte w następujących kościołach lub związkach wyznaniowych:

1. Kościele Katolickim w Rzeczypospolitej Polskiej
2. Polskim Autokefalicznym Kościołem Prawosławnym
3. Kościele Ewangelicko-Augsburskim w Rzeczypospolitej Polskiej
4. Kościele Ewangelicko Reformowanym w Rzeczypospolitej Polskiej
5. Kościele Ewangelicko-Methodystycznym w Rzeczypospolitej Polskiej
6. Kościele Chrześcijan Baptystów w Rzeczypospolitej Polskiej

7. Kościele Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej
8. Kościele Polskokatolickim w Rzeczypospolitej Polskiej
9. Kościele Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej
10. Kościele Zielonoświątkowym w Rzeczypospolitej Polskiej
11. Gminach Wyznaniowych Żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej.

Zdolność prawną do zawarcia związku małżeńskiego w formie wyznaniowej ze skutkami cywilnymi określa kierownik urzędu stanu cywilnego miejsca zamieszkania jednej z osób pragnących zawrzeć związek małżeński poprzez wydanie zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, zawierającego również treść oświadczeń w sprawie nazwisk przyszłych małżonków i ich dzieci.

Do wydania tego zaświadczenia osoby zainteresowane powinny złożyć:

- podanie
- odpisy skrócone aktów urodzenia
- dowody ustania poprzedniego małżeństwa, jeżeli uprzednio pozostawały w związku małżeńskim oraz podpisać zapewnienia.

Zaświadczenie wydaje się przyszłym małżonkom, bądź jednemu z nich, po jego sporządzeniu i zachowuje ono ważność przez okres 3 miesięcy od dnia jego wystawienia.

Zaświadczenie sporządza się w 4 jednobrzmiących egzemplarzach. Trzy egzemplarze otrzymują przyszli małżonkowie, a czwarty pozostaje u kierownika urzędu stanu cywilnego który je wydał.

Kierownik urzędu stanu cywilnego, który dowiedział się o istnieniu okoliczności wyłączającej zawarcie zamierzonego małżeństwa, odmówi

przyjęcia oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński lub wydania zaświadczenia, i w razie wątpliwości zwróci się do sądu o rozstrzygnięcie, czy małżeństwo może być zawarte.

Duchowny, przed którym zawierany jest związek małżeński nie może przyjąć oświadczenia o skutkach cywilnych małżeństwa bez uprzedniego przedstawienia mu zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, sporządzonego przez kierownika urzędu stanu cywilnego.

Niezwłocznie po złożeniu oświadczeń o woli wywarcia skutków małżeństwa wyznaniowego w świetle prawa cywilnego, duchowny sporządza zaświadczenie stwierdzające, że oświadczenia zostały złożone w jego obecności przy zawarciu związku małżeńskiego podlegającemu prawu wewnętrznemu kościoła. Zaświadczenie to podpisują: duchowny, małżonkowie i dwaj pełnoletni świadkowie obecni przy złożeniu tych oświadczeń.

Zaświadczenie to, łącznie z zaświadczeniem sporządzonym przez kierownika urzędu stanu cywilnego duchowny przekazuje do urzędu stanu cywilnego właściwego ze względu na miejsce zawarcia małżeństwa przed upływem 5 dni od dnia jego zawarcia.

W przypadku gdy zaświadczenie o zawartym małżeństwie zostanie przekazane przez duchownego po upływie pięciodniowego terminu od dnia zawarcia małżeństwa, kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia sporządzenia aktu małżeństwa, powiadamiając na piśmie osoby zainteresowane o przyczynach odmowy.

Osoby zainteresowane w terminie 14 dni od dnia doręczenia im pisma kierownika urzędu stanu cywilnego mogą wystąpić do sądu rejonowego właściwego ze względu na siedzibę urzędu stanu cywilnego o rozstrzygnięcie, czy okoliczności przedstawione przez kierownika urzędu stanu cywilnego uzasadniają odmowę dokonania czynności.

Pismo kierownika urzędu stanu cywilnego - a nie decyzja administracyjna - wymagane jest w przypadkach:

1. odmowy przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński
2. wydania zaświadczenia o braku okoliczności wykluczających zawarcie małżeństwa, o których mowa w art. 4¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego
3. wydania zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem miesiąca od dnia, kiedy osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemne zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wykluczających zawarcie małżeństwa
4. sporządzenia aktu małżeństwa zawartego zgodnie z art. 1 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego
5. wydania zaświadczenia, że obywatel polski lub zamieszkały w Polsce cudzoziemiec nie mający żadnego obywatelstwa, zgodnie z prawem polskim może zawrzeć małżeństwo za granicą.

W pozostałych przypadkach odmowa dokonania czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego następuje zawsze w formie decyzji administracyjnej.

Rozwiązanie małżeństwa zawartego przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego jak i przed osobą duchowną (ze skutkami cywilnymi) następuje na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu wojewódzkiego.

W przypadku, gdy został dotrzymany 5-dniowy termin przekazania dokumentów przez osobę duchowną, akt małżeństwa sporządza się niezwłocznie, nie później niż w następnym dniu roboczym po dniu, w którym do urzędu stanu cywilnego wpłynęły dokumenty o jego zawarciu.

Po sporządzeniu aktu małżeństwa kierownik urzędu stanu cywilnego występuje do kierownika urzędu stanu cywilnego który wydał zaświadczenie o braku przeszkód do zawarcia związku małżeńskiego o przekazanie mu dokumentów stanowiących podstawę jego wydania, i włącza je do akt zbiorowych, powiadamiając jednocześnie organy ewidencji ludności.

Od dnia 15 listopada br. został wprowadzony jednakowy wiek do zawarcia małżeństwa: zarówno dla kobiety jak i mężczyzny wynosi on 18 lat. Z ważnych powodów sąd opiekuńczy może zezwolić na zawarcie małżeństwa kobiecie, która ukończyła 16 lat, jeżeli z okoliczności będzie wynikało, że zawarcie małżeństwa będzie zgodne z dobrem założonej rodziny.

Rozszerzone zostały też możliwości wyboru nazwiska noszonego po zawarciu małżeństwa, a mianowicie:

1. małżonkowie mogą nosić nazwisko wspólne będące dotychczasowym nazwiskiem jednego z nich
2. każdy z małżonków może zachować swoje dotychczasowe nazwisko
3. każdy z małżonków może połączyć swoje dotychczasowe nazwisko z dotychczasowym nazwiskiem drugiego małżonka; nazwisko utworzone z połączenia może być wyłącznie dwuczłonowe
4. w przypadku braku oświadczenia

w sprawie nazwisk, każdy z małżonków zachowuje swoje dotychczasowe nazwisko; opcja ta będzie bardzo przydatna w momencie wpisywania zagranicznego aktu małżeństwa do polskich ksiąg stanu cywilnego.

Zniesiony został 6-miesięczny termin złożenia oświadczeń o nazwiskach noszonych po zawarciu małżeństwa, jeżeli informacja ta nie wynika z zagranicznego aktu małżeństwa. Jeżeli obywatel polski zawierający małżeństwo w zagranicznym urzędzie stanu cywilnego nie złożył oświadczenia w sprawie nazwiska, może to uczynić łącznie z wnioskiem o wpisanie aktu małżeństwa do polskiej księgi. W sytuacji gdy małżeństwo zawierali obywatele polscy oprócz możliwości złożenia oświadczeń o swoich nazwiskach mogą jeszcze złożyć oświadczenie o nazwiskach dzieci zrodzonych z tego małżeństwa.

Została zachowana dotychczas obowiązująca zasada, że dziecko co do którego istnieje domniemanie pochodzenia od męża matki nosi jego nazwisko, chyba że małżonkowie oświadczyli, iż dziecko będzie nosić nazwisko matki.

Zmieniony został termin ważności zaświadczenia, o którym mowa w art. 71 *Prawa o aktach stanu cywilnego*, i obecnie wynosi on 3 miesiące.

Jeżeli małżeństwo jest zawierane przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński powinny być złożone publicznie w obecności dwóch pełnoletnich świadków. Zawarcie małżeństwa następuje z zachowaniem uroczystej formy w urzędzie stanu cywilnego wybranym przez osoby wstępujące w związek małżeński.

Poniżej przedstawiam wyciąg z przepisów *Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego* oraz *Prawa o aktach stanu cywilnego* z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 24 lipca 1998 roku. Artykuły, które otrzymały nowe brzmienie zostały zapisane grubą czcionką.

mgr Krystyna Gładych

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY

Tytuł I Małżeństwo

Dział I Zawarcie małżeństwa

„Art.1

§ 1. Małżeństwo zostaje zawarte, gdy mężczyzna i kobieta jednocześnie obecni złożą przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego oświadczenia, że wstępują ze sobą w związek małżeński.

§ 2. Małżeństwo zostaje również zawarte, gdy mężczyzna i kobieta zawierający związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu kościoła albo innego związku wyznaniowego w obecności duchownego oświadczają wolę jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu i kierownik urzędu stanu cywilnego następnie sporządzi akt małżeństwa. Gdy zostaną spełnione powyższe przesłanki, małżeństwo uważa się za zawarte w chwili złożenia oświadczenia woli w obecności duchownego.

§ 3. Przepis paragrafu poprzedzającego stosuje się, jeżeli ratyfikowana umowa międzynarodowa lub ustawa regulująca stosunki między państwem a kościołem albo innym związkiem wyznaniowym przewiduje możliwość wywołania przez związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu tego kościoła albo innego związku wyznaniowego takich skutków, jakie pociąga za sobą zawarcie małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.”

„Art.2

Jeżeli mimo niezachowania przepisów artykułów poprzedzających został sporządzony akt małżeństwa, każdy, kto ma w tym interes prawny, może wystąpić z powództwem o ustalenie nieistnienia małżeństwa.”

Art.3

§ 1. Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo powinny złożyć lub przedstawić kierownikowi urzędu stanu cywilnego dokumenty niezbędne do zawarcia małżeństwa określone w odrębnych przepisach.

§ 2. Jeżeli otrzymanie dokumentu, który osoba zamierzająca zawrzeć małżeństwo jest zobowiązana złożyć lub przedstawić kierownikowi urzędu stanu cywilnego, napotyka trudne do przewyżczenia przeszkody, sąd może zwolnić tę osobę od obowiązku złożenia lub przedstawienia tego dokumentu.

„§ 3. Kierownik urzędu stanu cywilnego wyjaśnia osobom zamierzającym zawrzeć małżeństwo doniosłość związku małżeńskiego, przepisy regulujące prawa i obowiązki małżonków oraz przepisy o nazwisku małżonków i nazwisku ich dzieci.”

„Art.4

Małżeństwo przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego nie może być zawarte przed upływem miesiąca od dnia, kiedy osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemne zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie tego małżeństwa.” Jednakże kierownik urzędu stanu cywilnego może zezwolić na zawarcie małżeństwa przed upływem tego terminu, jeżeli przemawiają za tym ważne względy.

„Art.4¹

§ 1. Osobom zamierzającym zawrzeć małżeństwo w sposób określony w art.1 § 2 i 3 kierownik urzędu stanu cywilnego wydaje zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz treść i datę złożonych przed nim oświadczeń w sprawie nazwisk przyszłych małżonków i ich dzieci.

§ 2. Zaświadczenie traci moc po upływie trzech miesięcy od dnia jego wydania.

§ 3. Wydając zaświadczenie kierownik urzędu stanu cywilnego informuje strony o dalszych czynnościach koniecznych do zawarcia małżeństwa.”

„Art.5

Kierownik urzędu stanu cywilnego, który dowiedział się o istnieniu okoliczności wyłączającej zawarcie małżeństwa, odmówi przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński lub wydania zaświadczenia, o którym mowa w art. 4¹, a w razie wątpliwości zwróci się do sądu o rozstrzygnięcie, czy małżeństwo może być zawarte.”

„Art.6

§ 1. Z ważnych powodów sąd może zezwolić, żeby oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński lub oświadczenie przewidziane w art.1 § 2 zostało złożone przez pełnomocnika.”

§ 2. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie z podpisem urzędowo poświadczonym i wymieniać osobę, z którą małżeństwo ma być zawarte.

Art. 7

§ 1. Jeżeli małżeństwo jest zawierane przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński powinny być złożone publicznie w obecności dwóch pełnoletnich świadków.

§ 2. Kierownik urzędu stanu cywilnego zapytuje mężczyznę i kobietę, czy zamierzają zawrzeć ze sobą małżeństwo, a gdy oboje odpowiedzą na to pytanie twierdząco, wzywa ich do złożenia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński oraz oświadczeń w sprawie nazwisk małżonków i ich dzieci.

§ 3. Każda z osób zawierających małżeństwo składa oświadczenie

o wstąpieniu w związek małżeński, powtarzając za kierownikiem urzędu stanu cywilnego treść oświadczenia lub odczytując je na głos. Osoba nie mogąca mówić składa oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński podpisując akt małżeństwa.

§ 4. Po złożeniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński przez obie strony kierownik urzędu stanu cywilnego ogłasza, że wskutek zgodnych oświadczeń obu stron małżeństwo zostało zawarte.

Art. 8

§ 1. Duchowny, przed którym zawierany jest związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu kościoła albo innego związku wyznaniowego, nie może przyjąć oświadczeń przewidzianych w art.1 § 2 – bez uprzedniego przedstawienia mu zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, sporządzonego przez kierownika urzędu stanu cywilnego.

§ 2. Niezwłocznie po złożeniu oświadczeń, o których mowa w § 1, duchowny sporządza zaświadczenie stwierdzające, że oświadczenia zostały złożone w jego obecności przy zawarciu związku małżeńskiego podlegającego prawu wewnętrznemu kościoła albo innego związku wyznaniowego. Zaświadczenie to podpisują duchowny, małżonkowie i dwaj pełnoletni świadkowie obecni przy złożeniu tych oświadczeń.

§ 3. Zaświadczenie, o którym mowa w § 2, wraz z zaświadczeniem sporządzonym przez kierownika urzędu stanu cywilnego na podstawie art. 4¹ § 1 duchowny przekazuje do urzędu stanu cywilnego przed upływem pięciu dni od zawarcia małżeństwa; nadanie jako przesyłki poleconej w polskim urzędzie pocztowym

jest równoznaczne z przekazaniem do urzędu stanu cywilnego. Jeżeli zachowanie tego terminu nie jest możliwe z powodu siły wyższej, bieg terminu ulega zawieszeniu przez czas trwania przeszkody.”

Art. 9

§ 1. W razie niebezpieczeństwa grożącego bezpośrednio życiu jednej ze stron, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński mogą być złożone niezwłocznie przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego bez złożenia lub przedstawienia dokumentów niezbędnych do zawarcia małżeństwa. Jednakże i w tym wypadku strony są obowiązane złożyć zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa.

§ 2. W razie niebezpieczeństwa grożącego bezpośrednio życiu jednej ze stron, oświadczenia przewidziane w art. 1 § 2 mogą być złożone przed duchownym bez przedstawienia zaświadczenia sporządzonego przez kierownika urzędu stanu cywilnego, stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa. W takim wypadku strony składają przed duchownym zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa. Przepisy art.1 § 3 oraz art.2 i art. 8 § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”

Art. 10

§ 1. Nie może zawrzeć małżeństwa osoba nie mająca ukończonych lat osiemnastu. Jednakże z ważnych powodów sąd opiekuńczy może zezwolić na zawarcie małżeństwa kobiecie, która ukończyła lat szesnaście, a z okoliczności wynika, że zawarcie małżeństwa będzie zgodne z dobrem założonej rodziny.

§ 2. Unieważnienia małżeństwa zawartego bez zezwolenia sądu

opiekuńczego przez kobietę nie mającą ukończonych lat osiemnastu, jak również unieważnienia małżeństwa zawartego nawet za zezwoleniem sądu, lecz przed ukończeniem przez kobietę lat szesnastu, może żądać każdy z małżonków. Jeżeli kobieta zaszła w ciążę, jej mąż nie może żądać unieważnienia małżeństwa z powodu braku przepisanego wieku.

§ 3. Nie można unieważnić małżeństwa z powodu braku przepisanego wieku, jeżeli małżonek przed wytoczeniem powództwa ten wiek osiągnął.

Art. 11

§ 1. Nie może zawrzeć małżeństwa osoba ubezwłasnowolniona całkowicie.

§ 2. Unieważnienia małżeństwa z powodu ubezwłasnowolnienia może żądać każdy z małżonków.

§ 3. Nie można unieważnić małżeństwa z powodu ubezwłasnowolnienia, jeżeli ubezwłasnowolnienie zostało uchylone.

Art. 12

§ 1. Nie może zawrzeć małżeństwa osoba dotknięta chorobą psychiczną albo niedorozwojem umysłowym. Jeżeli jednak stan zdrowia lub umysłu takiej osoby nie zagraża małżeństwu ani zdrowiu przyszłego potomstwa i jeżeli osoba ta nie została ubezwłasnowolniona całkowicie, sąd może zezwolić na zawarcie małżeństwa.

§ 2. Unieważnienia małżeństwa z powodu choroby psychicznej albo niedorozwoju umysłowego jednego z małżonków może żądać każdy z małżonków.

§ 3. Nie można unieważnić małżeństwa z powodu choroby psychicznej jednego z małżonków po ustaniu tej choroby.

Art. 13

§ 1. Nie może zawrzeć małżeństwa, kto już pozostaje w związku małżeńskim.

§ 2. Unieważnienia małżeństwa

z powodu pozostawania przez jednego z małżonków w poprzednio zawartym związku małżeńskim może żądać każdy, kto ma w tym interes prawny.

§ 3. Nie można unieważnić małżeństwa z powodu pozostawania przez jednego z małżonków w poprzednio zawartym związku małżeńskim, jeżeli poprzednie małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, chyba że ustanie tego małżeństwa nastąpiło przez śmierć osoby, która zawarła ponownie małżeństwo pozostając w poprzednio zawartym związku małżeńskim.

Art. 14

§ 1. Nie mogą zawrzeć ze sobą małżeństwa krewni w linii prostej, rodzeństwo ani powinowaci w linii prostej. Jednakże z ważnych powodów sąd może zezwolić na zawarcie małżeństwa między powinowatymi.

§ 2. Unieważnienia małżeństwa z powodu pokrewieństwa między małżonkami może żądać każdy, kto ma w tym interes prawny.

§ 3. Unieważnienia małżeństwa z powodu powinowactwa między małżonkami może żądać każdy z małżonków.

Art. 15

§ 1. Nie mogą zawrzeć ze sobą małżeństwa przysposabiający i przysposobiony.

§ 2. Unieważnienia małżeństwa z powodu stosunku przysposobienia między małżonkami może żądać każdy z małżonków.

§ 3. Nie można unieważnić małżeństwa z powodu stosunku przysposobienia między małżonkami, jeżeli stosunek ten ustał.

Art. 15¹

§ 1. **Małżeństwo może być unieważnione, jeżeli oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński lub oświadczenie przewidziane w art.1 § 2 zostało złożone:**

1) przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome

me wyrażenie woli,

2) pod wpływem błędu co do tożsamości drugiej strony,

3) pod wpływem bezprawnej groźby drugiej strony lub osoby trzeciej, jeżeli z okoliczności wynika, że składający oświadczenie mógł się obawiać, że jemu samemu lub innej osobie grozi poważne niebezpieczeństwo osobiste.

§ 2. Unieważnienia małżeństwa z powodu okoliczności wymienionych w § 1 może żądać małżonek, który złożył oświadczenie dotknięte wadą.

§ 3. Nie można żądać unieważnienia małżeństwa po upływie sześciu miesięcy od ustania stanu wyłączającego świadome wyrażenie woli, od wykrycia błędu lub ustania obawy wywołanej groźbą – a w każdym przypadku po upływie lat trzech od zawarcia małżeństwa.

Art. 16

W razie zawarcia małżeństwa przez pełnomocnika mocodawca może żądać unieważnienia małżeństwa, jeżeli brak było zezwolenia sądu na złożenie oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński przez pełnomocnika albo jeżeli pełnomocnictwo było nieważne lub skutecznie odwołane. Jednakże nie można z tego powodu żądać unieważnienia małżeństwa, jeżeli małżonkowie podjęli wspólne pożycie.

Art. 17

Małżeństwo może być unieważnione tylko z przyczyn przewidzianych w przepisach działu niniejszego.

Art. 18 – 24 pozostają bez zmian

Art. 25

§ 1. **O nazwisku, które każdy z małżonków będzie nosił po zawarciu małżeństwa, decyduje jego oświadczenie złożone przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego. Oświadczenie może być złożone bezpośrednio po zawarciu małżeństwa albo przed spo-**

ządzeniem przez kierownika urzędu stanu cywilnego zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa.

§ 2. **Małżonkowie mogą nosić wspólne nazwisko będące dotychczasowym nazwiskiem jednego z nich. Każdy z małżonków może również zachować swoje dotychczasowe nazwisko albo połączyć z nim dotychczasowe nazwisko drugiego małżonka. Nazwisko utworzone w wyniku połączenia nie może składać się z więcej niż dwóch członów.**

§ 3. **W razie niezłożenia oświadczenia w sprawie nazwiska, każdy z małżonków zachowuje swoje dotychczasowe nazwisko.**

Art. 79

§ 1. Uznanie dziecka może nastąpić przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego albo przed sądem opiekuńczym, a za granicą – przed polskim konsulem lub osobą wyznaczoną do wykonania funkcji konsula, jeżeli uznanie dotyczy dziecka, którego rodzice są obywatelami polskimi.

§ 2. **W razie niebezpieczeństwa grożącego bezpośrednio życiu ojca lub dziecka, uznanie dziecka może nastąpić także przed notariuszem.**

Art. 88

§ 1. **Dziecko, co do którego istnieje domniemanie, że pochodzi ono od męża matki, nosi jego nazwisko, chyba że małżonkowie oświadczyli, że dziecko nosić będzie nazwisko matki. Oświadczenia w tej sprawie składane są jednocześnie ze złożeniem oświadczeń w sprawie nazwisk przyszłych małżonków.**

§ 2. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio do nazwiska dziecka, którego rodzice zawarli małżeństwo po urodzeniu się dziecka. Jeżeli rodzice zawarli małżeństwo po ukończeniu przez dziecko trzynastego roku życia, do zmiany nazwiska dziecka potrzebne jest także wyrażenie zgody przez dziecko osobiście.

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO

Art. 7

1. Czynności z zakresu rejestracji stanu cywilnego dokonuje się w formie:

- 1) aktu stanu cywilnego,
- 2) decyzji,
- 3) postanowień w sprawach określonych w art. 24, 25 i 89

- chyba, że z przepisów ustawy wynika inna forma załatwienia sprawy.

„2. Jeżeli kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia:

- 1) przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński,
- 2) wydania zaświadczenia o braku okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, o których mowa w art. 4¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
- 3) wydania zezwolenia na zawarcie małżeństwa przed upływem terminu, o którym mowa w art. 4 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
- 4) sporządzenia aktu małżeństwa zawartego zgodnie z art. 1 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,
- 5) wydania zaświadczenia, że obywatel polski lub zamieszkały w Polsce cudzoziemiec nie mający żadnego obywatelstwa zgodnie z prawem polskim może zawrzeć małżeństwo za granicą, powiadamia na piśmie osobę zainteresowaną o przyczynach odmowy. Osoba zainteresowana w terminie 14 dni od dnia doręczenia jej pisma kierownika urzędu stanu cywilnego może wystąpić z wnioskiem do sądu rejonowego właściwego ze względu na siedzibę urzędu stanu cywilnego o rozstrzygnięcie, czy okoliczności przedstawione przez kierownika urzędu stanu cywilnego uzasadniają odmowę dokonania czynności. Prawomocne postanowienie sądu wiąże kierownika urzędu stanu cywilnego.”

„3. Wystąpienie z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2 jest niedopuszczalne, jeżeli sąd na podstawie art. 5 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego rozstrzygnął, że małżeństwo nie może być zawarte.

4. Odmowa dokonania innych czynności związanych z rejestracją stanu cywilnego niż określonych w ust. 2 oraz nie przewidzianych w ustawie, a mogących mieć wpływ na stan cywilny osób, następuje w formie decyzji.

Art. 12

1. Zawarcie małżeństwa następuje w urzędzie stanu cywilnego wybranym przez osoby zamierzające wstąpić w związek małżeński.

2. Zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego miejsca zamieszkania jednej z osób zamierzających zawrzeć małżeństwo w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

3. Akt małżeństwa zawartego w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego sporządza się w urzędzie stanu cywilnego właściwym ze względu na miejsce zawarcia małżeństwa.

Art. 27

1. Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady sporządzania aktów stanu cywilnego,
- 2) sposób prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia,
- 3) wzory aktów stanu cywilnego i wzory odpisów aktów,
- 4) wzór zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa i wzór zaświadczenia stanowiącego podstawę sporządzenia aktu małżeństwa zawartego w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego; zaświadczenia te powin-

ny stanowić jeden dokument i zawierać wszystkie dane niezbędne do sporządzenia aktu małżeństwa,

5) wzory protokołów sporządzanych w sprawach, o których mowa w art. 59 i 60,

6) wzór zaświadczenia, o którym mowa w art. 71.

2. Minister właściwy w sprawach administracji na podstawie informacji otrzymanych od właściwych przedstawicieli kościołów i innych związków wyznaniowych ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” obwieszczenie zawierające wykaz stanowisk, których zajmowanie upoważnia do sporządzenia zaświadczenia stanowiącego podstawę sporządzenia aktu małżeństwa zawartego w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Osoba zajmująca jedno z tych stanowisk jest duchownym w rozumieniu przepisów o zawarciu małżeństwa.

Art. 53

Zawarcie małżeństwa następuje zgodnie z przepisami Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Art. 56

1. Cudzoziemiec zamierzający zawrzeć małżeństwo jest obowiązany złożyć kierownikowi urzędu stanu cywilnego dokument stwierdzający, że zgodnie z właściwym prawem może zawrzeć małżeństwo.

2. Jeżeli otrzymanie dokumentu napotyka trudne do przewyciężenia przeszkody, sąd w postępowaniu nieprocesowym na wniosek cudzoziemca może go zwolnić od złożenia dokumentu.

3. W postępowaniu o zwolnienie cudzoziemca od złożenia dokumentu sąd na podstawie właściwego prawa ustala, czy osoba ta może zawrzeć małżeństwo.

4. Przepisów powyższych nie stosuje się do cudzoziemca nie ma-

jącego obywatelstwa żadnego państwa, jeżeli ma on w Polsce miejsce zamieszkania.

Art. 58

1. Zawarcie małżeństwa następuje z zachowaniem uroczystej formy. Kierownik urzędu stanu cywilnego w czasie przyjmowania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński nosi odznakę, której wzór i sposób noszenia określa w drodze rozporządzenia Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

2. Podczas składania oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński stoją wszyscy obecni, nie wyłączając kierownika urzędu stanu cywilnego.

3. Jeżeli zachodzą uzasadnione przyczyny, kierownik urzędu stanu cywilnego może przyjąć oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński poza lokalem urzędu stanu cywilnego.

Art. 61a

1. Podstawą sporządzenia aktu małżeństwa zawartego w sposób określony w art.1 § 2 i 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego jest zaświadczenie sporządzone zgodnie z art.8 § 2 tego Kodeksu, przekazane do urzędu stanu cywilnego.

2. Akt małżeństwa sporządza się niezwłocznie, nie później niż w następnym dniu roboczym po dniu, w którym do urzędu stanu cywilnego nadeszły dokumenty określone w ust.1. Jako datę zawarcia małżeństwa wpisuje się datę złożenia oświadczeń przewidzianych w art.1 § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

3. Po sporządzeniu aktu małżeństwa przekazane dokumenty włącza się do akt zbiorowych rejestracji stanu cywilnego.

4. Jeżeli zaświadczenie, o którym mowa w ust.1, przekazane do urzędu stanu cywilnego przez nadanie jako przesyłka polecona

w polskim urzędzie pocztowym zostało utracone przed dotarciem do urzędu stanu cywilnego, kierownik tego urzędu, na wniosek osoby zainteresowanej, zwróci się do duchownego o potwierdzenie treści utraconego zaświadczenia oraz dostarczenie dowodu nadania przesyłki. Na tej podstawie kierownik urzędu stanu cywilnego sporządzi akt małżeństwa, jeżeli stwierdzi, że zachowany został termin, o którym mowa w art.8 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

5. Kierownik urzędu stanu cywilnego odmawia sporządzenia aktu małżeństwa, jeżeli dokument, o którym mowa w ust. 1, przekazano do urzędu stanu cywilnego po upływie terminu określonego w art.8 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Art. 62

1. Do aktu małżeństwa wpisuje się:

- 1) nazwiska i imiona osób zawierających małżeństwo, ich nazwiska rodowe, stan cywilny, miejsce i datę urodzenia oraz miejsce zamieszkania,
- 2) miejsce i datę zawarcia małżeństwa,
- 3) nazwiska i imiona oraz nazwiska rodowe rodziców każdej z osób wstępujących w związek małżeński,
- 4) nazwiska i imiona świadków,
- 5) nazwisko (nazwiska), które będą nosić osoby zawierające małżeństwo po jego zawarciu, oraz nazwisko, które będą nosić dzieci zrodzone z tego małżeństwa,
- 6) stwierdzenie, że osoby zawierające małżeństwo złożyły zgodne oświadczenia, że wstępują w związek małżeński.

2. Nazwisko (nazwiska), które będą nosili małżonkowie, oraz nazwisko, które będą nosiły dzieci pochodzące z małżeństwa, wpisuje się do aktu małżeństwa na podstawie pisemnych oświad-

czeń złożonych zgodnie z art.25 § 1 i art.88 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

3. Jeżeli obywatel polski zawierający małżeństwo w zagranicznym urzędzie stanu cywilnego nie złożył oświadczenia w sprawie swojego nazwiska, może je złożyć wraz z wnioskiem o wpisanie aktu małżeństwa do polskiej księgi małżeństw, a gdy małżeństwo zawierali obywatele polscy, mogą także złożyć oświadczenie o nazwisku dzieci zrodzonych z tego małżeństwa.

Art. 62a

Przed zawarciem małżeństwa podlegającego prawu wewnętrznemu kościoła albo innego związku wyznaniowego duchowny informuje osoby zamierzające zawrzeć to małżeństwo o treści podstawowych przepisów prawa polskiego dotyczących zawarcia małżeństwa i jego skutków.

Art. 71

1. Obywatel polski lub zamieszkały w Polsce cudzoziemiec nie mający obywatelstwa żadnego państwa zamierzający zawrzeć małżeństwo za granicą może otrzymać zaświadczenie stwierdzające, że zgodnie z prawem polskim może on zawrzeć małżeństwo. Przepis art.4¹ § 2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stosuje się odpowiednio.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust.1, wydaje kierownik urzędu stanu cywilnego miejsca zamieszkania osoby, której zaświadczenie dotyczy.

3. Jeżeli obywatel polski zamieszkały za granicą nie miał miejsca zamieszkania w Polsce albo nie można ustalić jego ostatniego miejsca zamieszkania w Polsce albo wyjechał z Polski przed ukończeniem 16. roku życia i stale przebywa za granicą, zaświadczenie, o którym mowa w ust.1, wydaje konsul."

DOKUMENTY STWIERDZAJĄCE MOŻNOŚĆ ZAWARCIA MAŁŻEŃSTWA WG PRAWA OJCZYSTEGO

Cudzoziemiec pragnący zawrzeć związek małżeński w Polsce powinien, oprócz przedstawienia ważnego paszportu, złożyć odpis aktu urodzenia oraz zaświadczenie stwierdzające możliwość zawarcia małżeństwa według prawa ojczystego.

Poniżej - dla ułatwienia pracy kierownikom urzędów stanu cywilnego - podaję wykaz państw, które wydają takie dokumenty.

Lp.	Nazwa państwa	Organ lub osoba uprawniona do wystawienia świadectwa możliwości prawnej do zawarcia małżeństwa
1	Angola	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd stanu cywilnego • Przedstawicielstwo dyplomatyczne
2	Argentyna	<ul style="list-style-type: none"> • Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
3	Austria	<ul style="list-style-type: none"> • Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
4	Belgia	<ul style="list-style-type: none"> • Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
5	Brazylia	<ul style="list-style-type: none"> • Władza administracyjna okręgu, w którym zamieszkuje osoba pragnąca zawrzeć małżeństwo
6	Białoruś	<ul style="list-style-type: none"> • Organ milicji lub urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
7	Bułgaria	<ul style="list-style-type: none"> • Rada Narodowa wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
8	Chile	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Stanu Cywilnego w Chile
9	Chiny	<ul style="list-style-type: none"> • Biuro notarialne wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
10	Cypr	<ul style="list-style-type: none"> • Władze kościelne lub okręgowe • Urząd Stanu Cywilnego w Wiedniu, jeśli osoba nie ma miejsca zamieszkania w Austrii • Urzędy spraw wewnętrznych
11	Czechy	<ul style="list-style-type: none"> • Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
12	Dania	<ul style="list-style-type: none"> • Burmistrz (urząd miejski) wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
13	Finlandia	<ul style="list-style-type: none"> • Duchowny ewangelicko-augsburski • Duchowni innych związków religijnych • Sędziowie wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
14	Francja	<ul style="list-style-type: none"> • Mer wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo • Urząd konsularny
15	Holandia	<ul style="list-style-type: none"> • Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo, a w braku takiego miejsca urzędnik stanu cywilnego w Amsterdamie • Przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny
16	Irlandia	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstwo spraw zagranicznych • Przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny
17	Izrael	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd rabinacki wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo • Okręgowy urząd ministerstwa spraw wewnętrznych
18	Japonia	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny
19	Jemen	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstwo spraw zagranicznych
20	Jordania	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd szariacki wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo oraz ministerstwo spraw zagranicznych, które legalizuje powyższy dokument
21	Kenia	<ul style="list-style-type: none"> • Główny urząd stanu cywilnego
22	Kostaryka	<ul style="list-style-type: none"> • Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
23	Kuba	<ul style="list-style-type: none"> • Ministerstwo Sprawiedliwości Kuby
24	Laos	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawicielstwo dyplomatyczne
25	Liberia	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawicielstwo dyplomatyczne
26	Luksemburg	<ul style="list-style-type: none"> • Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo

Lp.	Nazwa państwa	Organ lub osoba uprawniona do wystawienia świadectwa możliwości prawnej do zawarcia małżeństwa
27	Łotwa	• Departament Konsularny Ministerstwa Spraw Zagranicznych Łotwy w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości
28	Meksyk	• Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
29	Mongolia	• Zarząd Wykonawczy Churału Delegatów Ludowych wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo • Przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny
30	Mozambik	• Biuro rejestru centralnego
31	Niemcy	• Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania lub pobytu osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
32	Nigeria	• Przedstawicielstwo dyplomatyczne
33	Norwegia	• Ministerstwo do spraw dzieci i spraw rodzinnych • Urząd notariusza publicznego
34	Nowa Zelandia	• Główny urząd stanu cywilnego
35	Portugalia	• Główny Urząd Stanu Cywilnego w Lizbonie
36	Rosja	• Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Rosji • Przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny
37	Senegal	• Merostwo wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
38	Słowacja	• Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
39	Słowenia	• Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
40	Sudan	• Przedstawicielstwo dyplomatyczne
41	Szwajcaria	• Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania lub miejsca przynależności gminnej osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
42	Szwecja	• Urząd parafialny, w którym osoba zamierzająca zawrzeć związek małżeński wpisana jest do rejestru parafian • Ministerstwo spraw zagranicznych dla osób wpisanych do rejestru parafian a zamieszkałych za granicą • Przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny
43	Tajlandia	• Urząd stanu cywilnego dystryktu, w którym zamieszkuje osoba zamierzająca zawrzeć małżeństwo
44	Tanzania	• Główny urząd stanu cywilnego
45	Togo	• Komisarz dystryktu wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
46	Tunezja	• Przedstawicielstwo dyplomatyczne
47	Turcja	• Urzędnik stanu cywilnego • Przedstawicielstwo dyplomatyczne
48	Urugwaj	• Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
49	Węgry	• Urzędnik stanu cywilnego wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo • Przedstawicielstwo dyplomatyczne
50	Wielka Brytania	• Rejestrator urodzeń, małżeństw i zgonów wg miejsca zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo • Przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny, jeżeli osoba zamierzająca zawrzeć małżeństwo mieszka stale za granicą
51	Wietnam	• Organ administracji państwowej właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby zamierzającej zawrzeć małżeństwo
52	Włochy	• Urzędnik stanu cywilnego • Przedstawicielstwo dyplomatyczne
53	Zimbabwe	• Główny urząd stanu cywilnego

Nie przewidują wydawania dokumentów stwierdzających możliwość zawarcia małżeństwa według prawa ojczystego następujące państwa:

1. Albania
2. Algieria

3. Arabia Saudyjska
4. Australia
5. Bangladesz
6. Boliwia
7. Chorwacja
8. Egipt

9. Ekwador
10. Estonia
11. Etiopia
12. Ghana
13. Grecja
14. Gujana

15. Gwatemala
16. Hiszpania
17. Honduras
18. Indie
19. Indonezja
20. Irak
21. Iran
22. Jugosławia, Serbia, Czarnogóra
23. Kambodża
24. Kamerun
25. Kanada
26. Kolumbia
27. Korea Północna
28. Korea Południowa
29. Kuwejt
30. Lesotho
31. Liban
32. Libia
33. Litwa
34. Macedonia
35. Mali
36. Malta
37. Maroko
38. Namibia
39. Pakistan
40. Panama
41. Peru
42. Republika Południowej Afryki
43. Rumunia
44. Singapur
45. Sri Lanka
46. Stany Zjednoczone Ameryki
47. Syria
48. Ukraina

49. Zambia
50. Zjednoczone Emiraty Arabskie

Obywatele tych państw pragnący zawrzeć związek małżeński w Polsce muszą się zwrócić do polskiego sądu o zwolnienie z przedłożenia zaświadczenia stwierdzającego możliwość zawarcia małżeństwa według prawa ojczystego.

Powyższe wykazy odzwierciedlają stan prawny na dzień 1 stycznia 1998 roku. Może się zatem zdarzyć, że z któregoś z państw, które wg podanego wykazu nie przewiduje wydawania dokumentów stwierdzających możliwość zawarcia małżeństwa wg prawa ojczystego dokument taki otrzymamy. Należy go wtedy przyjąć, ponieważ po 1 stycznia 1998 r. mogło się zmienić prawo wewnętrzne państwa obcego.

Obywatele polscy zawierając małżeństwo z cudzoziemcem, czy to w Polsce czy w kraju nie będącym krajem ojczystym cudzoziemca, nie zawsze zdają sobie sprawę z tego, że niektóre państwa do uznania małżeństw z cudzoziemcami wymagają uprzedniego wydania specjalnego zezwolenia na zawarcie związku małżeńskiego. Do takich państw należą:

1. ALBANIA - zezwolenie ministerstwa spraw zagranicznych dla osób nie zamieszkujących na terytorium Albanii,

w pozostałych przypadkach - zezwolenie ministerstwa spraw wewnętrznych; małżeństwo zawarte przez obywatela Albanii bez zachowania tego warunku jest nieważne w świetle prawa albańskiego

2. JEMEN - zezwolenie ministerstwa spraw zagranicznych; małżeństwo zawarte bez tej zgody jest nieważne w świetle prawa jemeńskiego

3. KAMBODŻA - zezwolenie ministerstwa spraw zagranicznych; małżeństwo zawarte bez tej zgody jest nieważne w świetle prawa kambodżańskiego

4. KUWEJT - zezwolenie ministerstwa spraw zagranicznych; małżeństwo zawarte bez tej zgody jest w Kuwejcie nieważne

5. LIBIA - zezwolenie urzędu wojewódzkiego; małżeństwo zawarte bez tej zgody jest nieważne w świetle prawa libijskiego

6. SUDAN - zezwolenie ministerstwa spraw zagranicznych; małżeństwo zawarte bez tej zgody jest nieważne w świetle prawa sudańskiego

7. SYRIA - zezwolenie ministerstwa spraw wewnętrznych; małżeństwo zawarte bez tej zgody jest nieważne w świetle prawa syryjskiego

8. ZAMBIA - ustawodawstwo Zambii przewiduje zakaz zawierania małżeństw z obywatelami państw obcych dla studentów studiujących za granicą.

mgr Krystyna Gładych

*Wszystkim Czytelnikom biuletynu „TECHNIKA i USC”
życzymy spokojnych i szczęśliwych świąt
a w 1999 roku samych dobrych dni !!!*

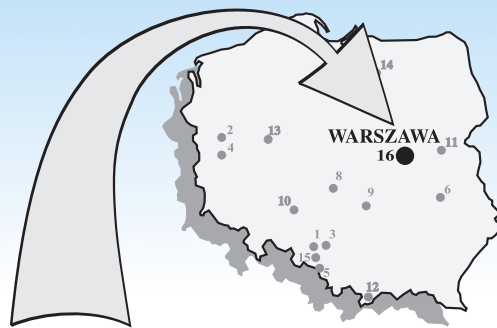
Redakcja

GALERIA USC

16

WARSZAWA

Miasto WARSZAWA

- województwo mazowieckie
- kod terytorialny: 01025
- liczba mieszkańców: 1622000
- obszar: 49428 hektarów

skich jest Stołeczny Pałac Słubów przy Placu Zamkowym 6.

W USC w m.st. Warszawie rocznie sporządza się około:

- 21000 aktów urodzenia
- 9500 aktów małżeństwa
- 21000 aktów zgonu.

Sala ślubów

Urząd Stanu Cywilnego w m.st. Warszawie to siedem oddziałów, których siedziby znajdują się pod następującymi adresami:

- **Oddział Śródmieście** - ul. Jezuicka 1/3
 - **Oddział Ochota** - ul. Grójecka 17a
 - **Oddział Wola** - Al. Solidarności 90
 - **Oddział Żoliborz** - ul. Próchnika 8a
 - **Oddział Mokotów** - ul. Rakowiecka 25/27
 - **Oddział Praga Północ** - ul. Kłopotowskiego 1/3
 - **Oddział Praga Południe** - ul. Kinowa 19.
- Zasięgiem swego działania obejmuje także Gminy Rembertów, Bielany, Bemowo, Włochy, Wilanów i Ursynów.

Każdy z oddziałów posiada pomieszczenia reprezentacyjne - sale ślubów i życzeń, a niektóre z nich sale bankietowe. Najpopularniejszym jednak miejscem zawierania związków małżeń-

skich jest Stołeczny Pałac Słubów przy Placu Zamkowym 6.

- mgr Urszula Olszewska, a zastępcami są
- mgr Jacek Tyciński - koordynator ds. merytorycznych
- mgr Grażyna Tyszkiewicz-Brulińska - koordynator ds. archiwum
- kierownicy poszczególnych oddziałów i ich zastępcy:

Oddział Śródmieście -
kierownik mgr Danuta Sorbian
zastępca mgr Krystyna Frączek

Oddział Wola -
kierownik mgr Andrzej Zbrojski
zastępca Anna Bogacka

Oddział Ochota -
kierownik Elżbieta Różak-Gutkowska
zastępca Wiesław Pachecki

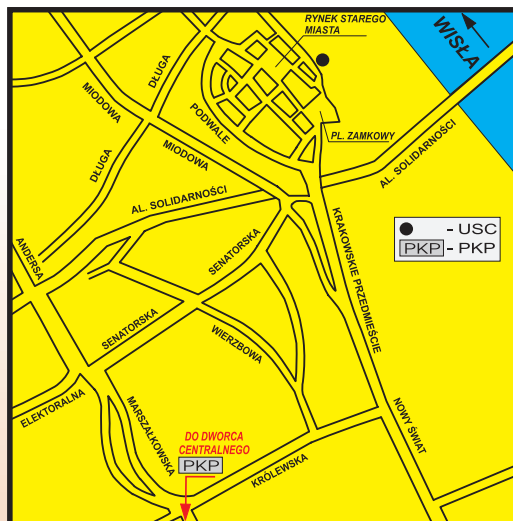
Oddział Żoliborz -
kierownik mgr Janusz Wawrocki
zastępca Krystyna Kowalczyk

Oddział Mokotów -
kierownik mgr Paweł Rokicki
zastępca mgr Jacek Kazimierzczak

Wydaje się również około 5000 decyzji, około 430000 odpisów aktów i załatwia się

ok. 32500 spraw korespondencyjnych.

Kierownikiem USC w m.st. Warszawie jest

Oddział Praga Północ -
kierownik mgr Danuta Kałucka
zastępca Krystyna Misiowiec

Oddział Praga Południe -
kierownik mgr Irmina Jordan
zastępca Iwona Basior.

W archiwach siedmiu oddziałów znajduje się łącznie około 8 mln aktów.

W Oddziale Śródmieście zlokalizowane jest archiwum, w którego zasobach znajdują się księgi z terenów, które na mocy umowy z dnia 16 sierpnia 1945 r. o polsko-radzieckiej granicy państwowej pozostały w granicach ZSRR - tzw. archiwum „zabużańskie”.

W 1993 roku rozpoczęto komputeryzację warszawskiego USC. Dziś w pełnym zakresie skomputeryzowane są oddziały: Śródmieście, Wola i Praga Północ.

Adres USC w m. st. Warszawie:

00-950 Warszawa
ul. Jezuicka 1/3, P-18
tel.: (0-22) 831-01-60
tel./fax: 831-71-81

STOLECZNY PAŁAC ŚLUBÓW

Stołeczny Pałac Ślubów usytuowany jest przy Placu Zamkowym 6. Już od trzydziestu lat funkcjonuje jako obiekt służący działalności Urzędu Stanu Cywilnego w Warszawie (do użytku został oddany w 1968 roku) i jako taki wrósł w tradycję stolicy i kraju. Usytuowanie na Starym Mieście ogromnie zwiększa jego atrakcyjność - świadczy o tym fakt, że w Pałacu Ślubów rocznie związki małżeńskie zawiera około 2600 par, nie tylko mieszkańców Warszawy ale i osób z terenu całego kraju, które w tym celu specjalnie przyjeżdżają do Warszawy, a także spore grono cudzoziemców. Ponieważ w jednej uroczystości bierze udział średnio 50-60 gości, rocznie przez Pałac przewijają się około 150000 osób!

Budynek przy Placu Zamkowym 6 wzniesiony na powojennych ruinach Starówki od samego powstania pomysłu projektowany i wykonywany był dla potrzeb warszawskiego Urzędu Stanu Cywilnego, stąd też jego wnętrza są bardzo funkcjonalne, przystosowane do organizowania uroczystości zawierania związków małżeńskich.

Na parterze mieści się szatnia (niezbędna przy tak dużej liczbie osób), hol-poczekalnia, kwiaciarnia oraz kancelaria USC, pokoje biurowe kierownika i zastępcy-kierownika ds. merytorycznych i organizacyjnych.

W podziemiu działa sala toastów i punkt przyjmowania zleceń usług foto-video.

Zarówno na I jak i na II piętrze znajdują się: 2 hole, sala życzeń i poczekalnia, sala ślubów oraz pokój służbowy z toaletą.

Jeśli ceremonii towarzyszy większa liczba uczestników, to uroczystość odbywa się przy drzwiach otwartych - goście zajmują również hole. Jest to możliwe dzięki zainstalowaniu systemu nagłośnienia zarówno w salach ślubu jak i w holach.

W pokojach służbowych odbywają się czynności wstępne:

- sprawdzenie tożsamości nupturientów
- przyjmowanie dodatkowych oświadczeń nupturientów i tłumaczy
- dokonywanie wpisów w dowodach osobistych
- przygotowanie druków, odpisów
- korekty dokumentów
- wydawanie odpisów.

Pokoje te umożliwiają też odpowiednie przygotowanie się kierowników do uroczystości. Mają odrębne połączenie z salą ślubów.

Przebieg uroczystości zawarcia związku małżeńskiego bardzo często uświetnia udział chórów, zespołów folklorystycznych pieśni i tańca czy podwórkowych kapel warszawskich. Na życzenie nowożeńców żywą muzykę organową zapewniają absolwenci Wyższej Akademii Muzycznej.

Zarówno powyższe względy jak i naturalna sceneria Starówki otaczającej Pałac czynią ten obiekt bardzo atrakcyjnym i mają ogromne znaczenie dla szeroko rozumianego kolorytu kulturalnego stolicy.

Hol - schody na piętro

Sala ślubów

Hol - parter

Sala toastów